

Institut za mentalno zdravlje

Bilten

Broj 4, 2008.

www.imh.org.rs

Institut za mentalno zdravlje
Palmotićeva 37, 11000 Beograd
Srbija

Reč urednika

Pred nama je četvrti broj Biltena Instituta za mentalno zdravlje koji članove našeg kolektiva, kao i druge zainteresovane izveštava o stručnim, naučnim i edukativnim aktivnostima organizacionih jedinica Instituta.

Bilten se nalazi na sajtu Instituta (www.imh.org.rs). Vesti o radu IMZ-a se objavljaju i u E-news, koje se šalju e-mailom.

Izdvajamo

- UMETNOST DARIVANJA
- ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI
- "PSIHIJATRIJA ORIJENTISANA NA OSOBU I SOCIJALNA TRANZICIJA"

Prof. Dr Dušica Lečić Toševski

Asist. Dr Milica Pejović Milovančević

Asist. Dr Saveta Draganić Gajić

Reorganizacija odeljenja i novine u funkcionisanju

Novine u radu Dnevne bolnice za adolescente

Klub Pasaž – socioterapijska grupa sa elementima interpersonalne analitičke terapije, počeo je sa radom 01.10.2008. Namjenjen je pacijentima koji su završili tretman u Dnevnoj bolnici za adolescente. Odvija se svake prve srede u mesecu. Voditelji: dr Zagorka Bradić, Biljana Milićević i Olivera Milošević.

Mala analitička grupa (7 članova) pod supervizijom, namenjena dispanzerskim pacijentima Instituta za mentalno zdravlje. Odvijaće se jedanput nedeljno u trajanju od 90 minuta. Vodi dr Jasmina Stojković Pavlović.

Savetovalište za roditelje od 30. oktobra uvedena je grupna terapija sa roditeljima koji su odabrani timskom procenom u kontekstu psihopatoloških ispoljavanja njihove dece. Savetovalište za roditelje vodiće socijalni radnik Snežana Filipović, koja je i porodični terapeut, a svi drugi terapeuti DBA će se uključivati sa određenim aktivnostima, za početak kroz organizovanje psihoedukativnih grupa za roditelje. Savetovalište će raditi dva puta sedmično, ponedeljkom i četvrtkom od 18 do 20h, u vidu individualnog rada sa porodicom kao i sa grupom roditelja.

Srednja grupa zatvorenog tipa – U okviru Specijalističko konsultativnog odeljenja Dnevne bolnice za adolescente počela je sa radom srednja grupa zatvorenog tipa za Napredni asertivni trening za pacijente koji su bili hospitalno lečeni u DBA. Program ima deset susreta u frekvenciji jednom nedeljno.

Kliničko odeljenje za decu i omladinu organizovalo je niz aktivnosti za svoje pacijente: oslikavanje uskršnjih jaja, izrada čestitki, poseta Zoo vrtu, botaničkoj bašti i bioskopu.

“Territorija - umetnost darivanja”

U utorak, 4. novembra 2008. promovisana je prva stalna postavka projekta Territorija, u dvorištu Instituta za mentalno zdravlje u Palmotićevoj 37. Nama je pripala čast da budemo prvi, jer smo se prvi i javili. U toku ovog i narednih meseci biće postavljene skulpture i u sledećim institucijama: Institutu za zdravstvenu zaštitu Srbije “Majka i dete” na Novom Beogradu, OŠ Drinka Pavlović, Sportski centar Olimp, Centar za kulturu Sopot, Centar za kulturu Lazarevac, Dom za decu i omladinu ometenu u razvoju u Sremčici, Univerzitetska dečija klinika Tiršova, KBC Dragiša Mišović, JP Beogradska tvrđava.

U umetnosti darivanja pridružila se i Muzička škola Stanković prigodnim muzičkim programom u kome učestvuju: Gudački kvartet “Kornelije” i Mina Marinković, harfistkinja.

Čast da otvore projekat “TERRATORIJA – UMETNOST DARIVANJA” pripala je:

- Dušici Lečić Toševski – direktoru Instituta za mentalno zdravlje
- Ivani Avžner – Gradskom sekretaru za kulturu
- Dorijanu Kolundžiji – umetničkom direktoru BELEF-a i autoru koncepta Territorije
- Slobodanu Kojiću – direktoru Centra za likovnu i primenjenu umetnost Terre
- Marku Lađušiću – koordinatoru umetničkog projekta Territorije

Radionice Primjenjenog pozorišta

koje se odlikuju inovativnim pristupom u radu sa grupama i oslanjaju se na korišćenje pozorišnih sredstava, svakog drugog utorka od 15.30 do 17h.

Mala poluotvorena analitička grupa namenjena adolescentima koji su otpušteni iz Dnevne bolnice za adolescente počela je 2. decembra 2008. Grupa se sastoji od osam članova, trajeće šest meseci, održavaće se utorkom od 18. do 19.30. Voditelj: dr Slavoljub Milojević.

Vanbolničke aktivnosti: Stručni tim Dnevne bolnice za adolescente u okviru vanbolničkih aktivnosti organizovao je nekoliko poseta i sportskih aktivnosti. U dogovoru sa lekarima, pomenutim događajima prisustvovali su adolescenti koji su se u tom trenutku nalazili na lečenju u DBA kao i neki članovi tima.

- Poseta kući Ive Andrića (26.09.2008)
- Sportski petak (12.09.2008)
- Poseta Botaničkoj bašti

- Dunji Trutin – najmlađoj umetnici projekta Territorija i
- Filipu Gudoviću – najmlađem umetniku projekta Territorija

Istraživački projekti

ZDRAVA KOMUNIKACIJA, IGRA I ZABAVA

Projekat Instituta za mentalno zdravlje i Gradskog sekretarijata za zdravstvo

Period realizacije: februar-jul 2008.

Rukovodilac projekta: Dr Vera Trbić

Kratak opis: Prevencija zavisnosti od kocke i interneta – Savetovalište za zavisnike, članove porodice i prijatelje.

U organizaciji Instituta za mentalno zdravlje i Sekretarijata za zdravlje Skupštine grada, 26.11.2008. godine u Institutu je održana Tribina o prevenciji patološkog kockanja i zavisnosti od interneta. Na tribini su učestvovali stručnjaci iz ove oblasti, predstavnici gradskih vlasti, gradskog MUP a i inspekcijskih službi. Na tribini su obrađene sledeće stručne teme:

1. Zašto se ljudi kockaju? – socijalno antropološki pristup (Prof. Dr Branko Ćorić)

2. Značaj patološkog kockanja kao psihosocijalnog oboljenja (Dr Vera Trbić)

3. Uloga porodice u nastanku, prevenciji i lečenju patološkog kockanja (Mr Danica Bošković Đukić)

4. Zavisnost od interneta i kompjuterskih igara (Dr Goran Lažetić).

Tribina je održana u okviru projekta Savetovališta za patološko kockanje i zavisnosti od interneta, Zdrava komunikacija, igra i zabava, koje je bilo organizovano u saradnji Sekretarijata za zdravlje Skupštine grada i Instituta za mentalno zdravlje.

Tribini su prisustvovali predstavnici novinskih, radio i TV medija, kao i zainteresovani građani.

NACIONALNI PROGRAM ZA PREVENCIJU ZLOUPOTREBE DROGA I ALKOHOLIZMA

Projekat Instituta za mentalno zdravlje u saradnji sa Ministarstvom zdravlja Republike Srbije

Period realizacije: januar-decembar 2008.

Koordinator projekta: Prim. dr sci. med. dr Vera Trbić

Istraživački tim: Snežana Svetozarević, psiholog, sekretar projekta, dr Petar Nastasić, dr Roza Panoski, dr Goran Lažetić, dr Dragan Pajić, dr Ivica Mladenović, dr Vladan Jugović, Danica Bošković Đukić, mr sci. spec. pedagog, Slavka Lakićević, dipl. pravnica.

Kratak opis projekta: Epidemiološka studija iz oblasti alkoholizma i njegovih posledica na teritoriji Republike Srbije. Edukacija zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika primarne zdravstvene zaštite iz oblasti prevencije zloupotrebe droga i alkoholizma. Izrada Vodiča dobre prakse za rano otkrivanje i lečenje alkoholizma.

PROCENA LIČNOSTI KOD OSOBA ZAVISNIH OD PATOLOŠKOG KOCKANJA

Period realizacije: jul-novembar 2008.

Koordinator projekta: Prim. dr sci. med., dr Vera Trbić

Istraživački tim: Prof. Dr Dušica Lečić – Toševski, dr sci. med.; Prof. Dr Dragan Švrakić, dr sci. med.; Prim. dr sci. med. dr Vera Trbić; Snežana Svetozarević, psiholog.

Kratak opis projekta: Eksploracija karakteristika ličnosti i eventualnog prisustva psihopatoloških manifestacija osoba sa problemima patološkog kockanja – pre nego što su započeli sa kockanjem i aktuelno, u procesu lečenja. Cilj istraživanja je da se proceni da li postoji pravilnost u antecedentnim, odnosno konsekventnim činiocima patološkog kockanja.

TRANSKULTURALNO ISTRAŽIVANJE ZAVISNIKA OD PATOLOŠKOG KOCKANJA

Istraživač: Tanja Drobnjak, psiholog

Kratak opis projekta: Istraživanje sprovodi u okviru poslediplomskih studija na "Univerzitetu Lomonosov" iz Moskve.

SISTEMSKI PRISTUP U ZAŠТИTI MENTALNOG ZDRAVLJA PORODICE U SOCIJALNOJ ZAŠTITI

Ministarstvo rada i socijalne politike Republike Srbije, projekt akreditovan 2008. godine.

Rukovodilac projekta Dr Saveta Draganić Gajić

Realizatori projekta: Dr Saveta Draganić Gajić, Desanka Nagulić, Dr Sanja Nikolić, Snežana Stojanovic, Jelena Miličević.

PROGRAM OBUKE STRUČNJAKA U SISTEMU SOCIJALNE ZAŠTITE

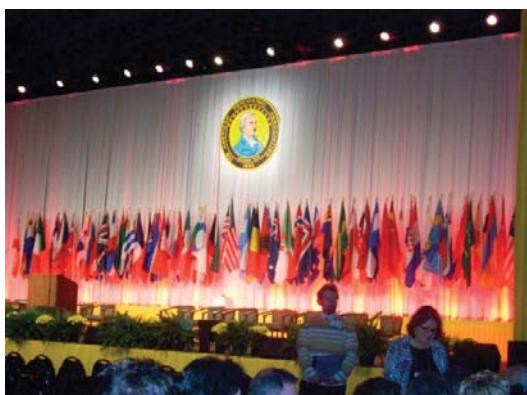
Klinika za decu i omladinu dobila je program obuke stručnjaka u sistemu socijalne zaštite, na konkursu raspisanom od strane Ministarstva rada i socijalne politike (novembar 2007) – Problemi, prevencija i unapređenje mentalnog zdravlja dece i mladih u socijalnoj zaštiti.

Autori: Milica Pejović, Smiljka Popović Deušić, Nenad Rudić

Realizatori: Milica Pejović, Smiljka Popović Deušić, Nenad Rudić, Dušanka Kalanj, Viola Pavše Ivkić, Teodora Minčić

Novosti

Na specijalnoj ceremoniji održanoj 5. maja 2008. godine u Vašingtonu, u toku Kongresa Američkog psihijatrijskog udruženja (APA) Prof. Dr Dušica Lečić Toševski dobila je medalju za International Fellowship Američkog psihijatrijskog udruženja. Za International fellow APA-e izabrana je na predlog tri bivša predsednika Američkog psihijatrijskog udruženja.

*Ceremonija,
dodela medalja
za International
Fellowship,
Washington,
maj 2008.*

U Pragu je od 19-22. septembra 2008. godine održan XIV svetski kongres psihijatara. U toku kongresa (22. septembra 2008) održana je Generalna skupština Svetske psihijatrijske asocijacije na kojoj je učestvovalo 107 zemalja članica. Na Skupštini je izabранo novo rukovodstvo Asocijacije. Prof. Dr Dusica Lecic Tosevski, direktor Instituta za mentalno zdravlje, ponovo je izabrana za predstavnika Zone Centralne Evrope i člana Borda Svetskog udruženja.

- Dr Ivica Mladenović odlukom Ministarstva zdravlja imenovan za sekretara Republičke stručne komisije za prevenciju zloupotrebe alkohola i alkoholizam (aprili 2008).
- Dr Ivica Mladenović postavljen za šefu Dnevne bolnice za bolesti zavisnosti (jun 2008).
- Prof. Dr Branko Ćorić imenovan za koordinatora Klinike za bolesti zavisnosti (jul 2008).
- Dr Milica Pejović Milovančević imenovana za šefu Kabinet za zaštitu dece od zlostavljanja i zanemarivanja (avgust 2008).
- Dr Saveta Draganić Gajić imenovana za šefu Kabinet za obrazovnu delatnost (oktobar 2008).

Nacionalni kongres Udruženja psihijatara Srbije

kosponzorisan od strane Svetske psihijatrijske organizacije

"PSIHIJATRIJA ORIJENTISANA NA OSOBU I SOCIJALNA TRANZICIJA"

Pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja Republike Srbije i

Udruženja psihijatara Istočne Evrope i Balkana

Kongresni centar "Sava", 19-22. oktobar 2008. godine, Beograd, Srbija

Trinaesti Nacionalni kongres Udruženja psihijatara Srbije, kosponzorisan od strane Svetske psihijatrijske asocijacije, pod nazivom „Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija”, održan je u Beogradu, od 19. do 22. oktobra 2008. godine pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja Republike Srbije i Udruženja psihijatara Istočne Evrope i Balkana (www.application.ups-spa.org).

Paralelno sa Kongresom, održan je XI Centralnoevropski neuropsihofarmakološki simpozijum (XI Central European Neuropsychopharmacological Symposium – CENP) pod nazivom „Psihijatrijski komorbiditet”.

Kongres je okupio psihijatre i stručnjake u oblasti mentalnog zdravlja iz regionala, ali i drugih delova Evrope i sveta. Naziv kongresa „Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija” pružio je priliku da se diskutuju mnoga pitanja povezana sa obnavljanjem humanističkog i individualizovanog pristupa osobama sa problemima mentalnog zdravlja kroz interakciju sa njima, njihovim porodicama i društvom kao celinom. Socijalna tranzicija je stalni izazov za mnoge zemlje u regionu, kao i za stručnjake u oblasti mentalnog zdravlja. Ona je uzrokovala specifične probleme u populaciji, tako da je ovaj skup bio prava prilika da se pokažu rezultati naših istraživanja i drugih aktivnosti.

Tokom Kongresa, organizovali smo prvu Zonalnu školu za mlade psihijatre, kao deo Institucionalnog programa za mlade psihijatre pri Svetskoj psihijatrijskoj asocijациji. Mladi psihijatri iz Centralne Evrope imali su posebnu priliku da se okupe i razmene svoja znanja i iskustva.

U Kongresu su učestvovali mnogi istaknuti psihijatri iz zemlje i inostranstva. Bilo je više od 500 učesnika, a među predavačima bili su i gosti iz Argentine, Austrije, Bosne i Hercegovine, Češke, Engleske, Francuske, Grčke, Hrvatske, Mađarske, Makedonije, Nemačke, SAD, Švajcarske i Turske.

Kongres se sastojao od:

- 5 plenarnih predavanja
- 12 simpozijuma (1 radionica)
- 49 prezentacija
- 9 satelitskih simpozijuma
- 153 poster-prezentacije, organizovane u 3 poster-ture.

U radu Kongresa učestvovali su i pacijenti, i to u okviru simpozijuma „Trijalog – pacijenti, porodica, zajednica“ gde su, u grupnom setingu, izrazili sopstveno viđenje terapijskog procesa. Kao deo Kongresa, organizovana je izložba umetničkih slika čiji su autori pacijenti.

Centralnoevropski neuropsihofarmakološki simpozijum sadržao je 6 simpozijuma i 26 prezentacija.

ZONALNA ŠKOLA ZA MLADE PSIHIJATRE

**Program za mlade psihijatre pri Svetskoj psihiatrijskoj asocijaciji
Nacionalni kongres Udruženja psihijatara Srbije, kosponzorisan od strane
Svetske psihiatrijske asocijacije**

"Psihiatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija",

19-22. oktobar 2008. godine, Kongresni centar "Sava", Beograd, Srbija

Opšte informacije

Zonalna škola za mlade psihijatre, specijalizante psihiatrije i kliničke lekare održana je od 21. do 22. oktobra 2008. godine, tokom Nacionalnog kongresa Udruženja psihijatara Srbije, kosponzorisanog od strane Svetske psihiatrijske asocijacije.

Škola je uključila kandidate iz Centralne Evrope i Srbije i predstavlja deo Institucionalnog programa za mlade psihijatre pri Svetskoj psihiatrijskoj asocijaciji. Programom su predsedavali Prof. Dr Juan Enrique Mezzich, bivši predsednik Svetske psihiatrijske organizacije, Prof. Dr Dušica Lečić Toševski, Zonalni predstavnik Svetske psihiatrijske organizacije za Centralnu Evropu i Prof. Dr Miroslava Jašović Gašić, predsednik Udruženja psihijatara Srbije. Predavači su bili asistenti Medicinskog fakulteta u Beogradu, Asist. Dr Nađa Marić Bojović, Asist. Dr Milica Pejović Milovančević i Asist. Dr Milan Latas. Škola predstavlja nastavak Prve Srpske škole za mlade psihijatre, održane decembra 2004. godine na Mečavniku.

Ciljevi škole

Ciljevi Škole bili su da se mlade kolege poduče osnovnim veštinama neophodnim za naučni rad i stručni napredak, kao što su pisanje CV-a, pristup naučnoj literaturi i njeno korišćenje, pripremanje poster i usmene prezentacije i veštine izlaganja, planiranje, pisanje i objavljivanje naučnih radova i elementi organizacije naučnog projekta (program je priložen u nastavku ovog teksta).

Kandidati škole

Kandidati su birani na osnovu sledećih kriterijuma:

- nominovanje od strane nacionalnog psihiatrijskog udruženja
- psihijatri mlađi od 40 godina, specijalizanti psihiatrije ili mlađi specijalisti sa ne više od 5 godina nakon specijalističkog ispita
- CV sa jasno iznešenim istraživačkim interesovanjem na polju psihiatrije
- tečno korišćenje engleskog jezika

Prema napred navedenim kriterijumima, odabrano je 26-oro kandidata iz Centralnoevropske zone Svetske psihiatrijske organizacije i to:

- 11 kandidata iz zemalja Centralne Evrope (Rumunija 2, Češka 2, Slovačka 1, Makedonija 1, Crna Gora 1, Bosna i Hercegovina 2, Poljska 1, Hrvatska 1) i
- 15 kandidata iz Srbije.

Opšte informacije

Zonalna škola za mlade psihijatre, specijalizante psihijatrije i kliničke lekare održana je od 21. do 22. oktobra 2008. godine, tokom Nacionalnog kongresa Udruženja psihijatara Srbije, kosponzorisanog od strane Svetske psihijatrijske asocijacije.

Škola je uključila kandidate iz Centralne Evrope i Srbije i predstavlja deo Institucionalnog programa za mlade psihijatre pri Svetskoj psihijatrijskoj asocijациji. Programom su predsedavali Prof. Dr Juan Enrique Mezzich, bivši predsednik Svetske psihijatrijske organizacije, Prof. Dr Dušica Lečić Toševski, Zonalni predstavnik Svetske psihijatrijske organizacije za Centralnu Evropu i Prof. Dr Miroslava Jašović Gašić, predsednik Udruženja psihijatara Srbije. Predavači su bili asistenti Medicinskog fakulteta u Beogradu, Asist. Dr Nađa Marić Bojović, Asist. Dr Milica Pejović Milovančević i Asist. Dr Milan Latas. Škola predstavlja nastavak Prve Srpske škole za mlade psihijatre, održane decembra 2004. godine na Međavniku.

Ciljevi škole

Ciljevi škole bili su da se mlade kolege poduče osnovnim veštinama neophodnim za naučni rad i stručni napredak, kao što su pisanje CV-a, pristup naučnoj literaturi i njeno korišćenje, pripremanje poster i usmene prezentacije i veštine izlaganja, planiranje, pisanje i objavljivanje naučnih radova i elementi organizacije naučnog projekta (program je priložen u nastavku ovog teksta).

Kandidati škole

Kandidati su birani na osnovu sledećih kriterijuma:

- nominovanje od strane nacionalnog psihijatrijskog udruženja
- psihijatri mlađi od 40 godina, specijalizanti psihijatrije ili mlađi specijalisti sa ne više od 5 godina nakon specijalističkog ispita
- CV sa jasno iznešenim istraživačkim interesovanjem na polju psihijatrije
- tečno korišćenje engleskog jezika

Prema napred navedenim kriterijumima, odabранo je 26-oro kandidata iz Centralnoevropske zone Svetske psihijatrijske organizacije i to:

- 11 kandidata iz zemalja Centralne Evrope (Rumunija 2, Češka 2, Slovačka 1, Makedonija 1, Crna Gora 1, Bosna i Hercegovina 2, Poljska 1, Hrvatska 1) i
- 15 kandidata iz Srbije.

Dan pre početka programa, dva kandidata otkazala su svoje učešće iz ličnih razloga i konačan broj učesnika bio je 24.

Struktura škole

Metode korišćene za podučavanje bile su mini-predavanja, radionice, vođena poster-tura i diskusione grupe.

Kroz predavanje pod nazivom "Kako napisati CV" kandidati su podučavani principima ispravne pripreme svoje biografije i aktivno su učestvovali u radionici baziranoj na primerima sopstvenih CV-a priloženih za svrhe odabira za Zonalnu školu.

Sledeće predavanje bilo je "Kako napraviti poster-prezentaciju" i kroz njega su učesnici upoznati sa osnovnim veštinama pripreme uspešne poster-prezentacije. Predavanje je bilo praćeno vođenom turom kroz poster-sessiju, organizovanu tokom Kongresa. Učesnici su kritički analizirali i diskutovali prezentovane postere.

Naredna tema bila je "Kako čitati naučnu literaturu". Učesnici su informisani o najčešćim oblicima naučne literature kao i o načinima za njeno lako i praktično korišćenje. Nakon predavanja usledila je radionica u kojoj se od kandidata tražilo da analiziraju dati naučni članak upotrebom prezentovanih veština čitanja za kratak vremenski period.

Predavanje pod imenom "Kako pripremiti rad – planirati, pisati, prijaviti za publikaciju" ticalo se praktičnih veština pripreme članaka za objavljivanje u naučnim časopisima. Kandidati su podučavani tome kako da ispravno odaberu predmet rada i upoznati su sa strukturom naučnog članka i veštinama komunikacije sa urednicima i recenzentima. Ovo je bila poslednja aktivnost prvog dana Škole.

Drugi dan počeo je predavanjem pod nazivom "Kako organizovati naučni projekt", kroz koje su kandidati upoznati sa osnovnim delovima naučnog projekta. Pre početka Škole, od njih je bilo traženo da napišu i prilože predlog projekta na dve strane. Analiziranjem ovih predloga, kandidati su informisani o veštinama organizacije projekta.

Sledeće predavanje nosilo je naziv "PowerPoint prezentacija i veštine usmenog izlaganja" i kroz njega su učesnici podučavani osnovnim veštinama uspešne usmene prezentacije. Predavanje je bilo praćeno radionicom kroz koju su praktične veštine, demonstrirane od strane nekoliko kandidata, analizirane i diskutovane od strane predavača i drugih kandidata.

Program Škole završio se grupnom diskusijom. Od učesnika je traženo da popune evaluacioni upitnik.

Osim programa treniranja veština, kandidati Škole imali su vrlo intenzivan i bogat socijalni život koji su osmislići i sproveli domaćini, maksimalno se trudeći da što bolje predstave svoju zemlju i nacionalni duh.

Evaluacija zonalne škole

Svrha upitnika za evaluaciju bila je da se proceni i vrednuje zadovoljstvo učesnika programom Zonalne škole. Bili smo zainteresovani koliko su učesnici bili zadovoljni svakim od četiri aspekta predavanja:

- Prezentacija (kvalitet forme prezentacije predavača)
- Sadržaj (kvalitet sadržaja prezentacije predavača)
- Upotreba vrednosti (vrednost prezentovanog materijala za naučnu i stručnu karijeru učesnika)
- Primenljivost (stepen primenljivosti prezentovanog materijala na sopstvene naučne i stručne veštine učesnika).

Učesnici su ocenili nivo sopstvenog zadovoljstva svakim od opisanih aspekata predavanja, programa uopšte i socijalnog programa, upisujući broj koji najviše odgovara: 5 – krajnje zadovoljan, 4 – vrlo zadovoljan, 3 – umereno zadovoljan, 2 – slabo zadovoljan, 1 – nezadovoljan.

Jedinice za procenjivanje	Prezentacija	Sadržaj	Upotreba vrednosti	Primenljivost
"Psihijatrija orijentisana na osobu i budućnost zdravstvene nege"	4.10	4.19	3.90	3.81
Kako napisati CV	4.0	4.52	4.67	4.57
Voden poster-tura	4.86	4.76	4.95	4.90
Pristup naučnoj literaturi	5.0	4.95	4.90	4.76
Kako pripremiti rad – planirati, pisati, prijaviti za publikaciju	4.90	4.76	4.90	4.86
Kako organizovati istraživački projekat	3.95	4.30	4.20	4.25
PowerPoint prezentacija i veštine usmenog izlaganja	5.0	5.0	4.95	5.0
Program uopšte	4.70	4.70	4.80	4.80
Socijalni život	4.72	5.0	5.0	5.0

Prosečna ocena ukupnog zadovoljstva Zonalnom školom bila je 4.89.

Većina kandidata izrazila je želju za nastavkom rada Škole u formi naprednih kurseva na specifične teme.

Ciljevi Zonalne škole bili su da se mlade kolege poduče osnovnim veštinama naučnog rada i stručnog napretka. Svi kandidati izrazili su svoje zadovoljstvo načinom izlaganja, sadržajem, upotrebnom vrednošću i primenljivošću prezentovanih informacija ocenama koje su dominantno iz kategorija "vrlo zadovoljan" i "krajnje zadovoljan", kao i interesovanjem za dalju edukaciju.

Nastavnici

Predsednik: Prof. Dr Juan Mezzich

Predsedavajuće: Prof. Dr Dušica Lečić Toševski, Prof. Dr Miroslava Jašović Gašić

Asistenti: Asist. Dr Nada Marić, Asist. Dr Milica Pejović Milovančević, Asist. Dr Milan Lataš

DAN 1.

9.00–10.00	Dobrodošlica Uvodna reč Upoznavanje	Nastavnici i svi učesnici
10.00–11.00	"Psihijatrija orijentisana na osobu i budućnost zdravstvene nege"	Prof. Dr Juan Mezzich
Plenarno predavanje		
12.30–13.15	Kako napisati CV	Asist. Dr Milan Lataš
13.15–14.00	Pristup naučnoj literaturi	Asist. Dr Milica Pejović Milovančević
Pauza		
15.00–16.30	Kako pripremiti rad – planirati, pisati, prijaviti za publikaciju	Asist. Dr Nada Marić Bojović
17.00–18.30	PowerPoint prezentacija i veštine usmenog izlaganja	Asist. Dr Nada Marić Bojović

DAN 2.

12.30–14.00	Voden poster-tura	Nastavnici i svi učesnici
14.00–15.00	Kako organizovati naučni projekat	Prof. Dr Juan Mezzich
15.00–16.00	Osnivanje Udruženja mlađih psihijatarata Srbije Završna reč, dodela sertifikata	

Simpozijum kliničke neurofiziologije
SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM
POD POKROVITELJSTVOM MINISTARSTVA ZDRAVLJA SRBIJE
17. oktobar 2008. godine
Beograd, Institut za mentalno zdravlje, Palmotićeva 37

Predavanja po pozivu

Predsedavajući: Žarko Martinović, Tihomir Ilić

- Neurophysiology of spinal cord and sacral root lesions / Simon Podnar
- Stiff-person syndrome / Slobodan Apostolski
- MR spektroskopija kod tumora mozga / Tatjana Stošić Opinčal
- Ambulatory EEG: current trends in technology and its place in the diagnosis of Epilepsy / Stephen Walters

Vodiči za rad u kliničkoj neurofiziologiji

Grupa za izradu Vodiča: Žarko Martinović (rukovodilac), Ksenija Božić, Tihomir Ilić, Jasna Jančić Stefanović, Ksenija Jankeš Ribarić, Branka Mikić, Svetlana Miletić Drakulić, Stanko Milić, Zoran Perić

- VODIČ 1. Opšti standardi (Žarko Martinović)
- VODIČ 2. Standardi za normativne studije evociranih potencijala, statističku analizu rezultata i kriterijume za klinički signifikantne abnormalnosti (Žarko Martinović)
- VODIČ 3.1-3.5. Standardi za vizuelne evocirane potencijale (Jasna Jančić Stefanović)
- VODIČ 3.6. Standardi za elektroretinografiju (Dušanka Mrvoš Čobeljić)
- VODIČ 4. Standardi za rane auditivne evocirane potencijale (Branka Mikić)
- VODIČ 5. Standardi za somatosenzorne evocirane potencijale kratkih latencija (Zoran Perić)
- VODIČ 6. Standardi za motorne evocirane potencijale (Tihomir Ilić)
- VODIČ 7. Kognitivni evocirani potencijal P300 (Žarko Martinović)
- VODIČ 8. Pisanje kliničkih izveštaja i tumačenje evociranih potencijala (Tihomir Ilić)

Video EEG sesija

Predsedavajući: Žarko Martinović, Dragoslav Sokić

- Višesatni Video-EEG i Videopolisomnografija u dijagnostici epilepsije / Rajšić N.
- Elektroencefalografske promene kod bolesnika sa Laforinom progresivnom miokloničkom epilepsijom / Jović N, Ignjatović P, Borković M.
- Elektroencefalografske karakteristike kod dece sa žarišnom kortikalnom displazijom / Jović N.

Apstrakti odabrani za usmenu prezentaciju

Predsedavajući: Vedrana Milić Rašić, Tihomir Ilić, Zoran Perić

- Klinički i neurofiziološki nalaz kod koneksinopatija / Milić Rašić V, Todorović S, Keckarević Marković M, Mladenović J.
- Elektroneurografski nalaz kod bolesnika sa esencijalnim tremorom / Perić Z.
- Analiza raspodele fizioloških parametara dobijenih Transkranijalnom magnetnom stimulacijom / Čukic M, Kalauzi A, Ljubisavljević M.
- Predikcija zaspivanja testom atenuacije alfa aktivnosti / Šundrić Z, Rajšić N, Lakočević M, Marinković J.

Poster sesija

Predsedavajući: Olivera Stanojlović, Vladimir Nedeljkov, Nenad Rajšić, Zoran Perić, Milena Đurić

Kabinet za kliničke studije

U 2008. godini Kabinet za kliničke studije je uspešno funkcionišao. Završene su 4 velike internacionalne studije III faze (indikaciona područja generalizovani anksiozni poremećaj, velika depresija u populaciji starih, dve studije iz shizofrenije), aktivno se rade 4 nove studije (bipolarni afektivni poremećaj, velika depresija, generalizovani anksiozni poremećaj i shizofrenija) a u pregovorima smo za izvršenje novih studija. Takođe je potpisana veći broj upitnika o podobnosti Instituta za obavljanje različitih studija (tzv. feasibility).

Studije su redovno kontrolisane od strane sponzora i sve kontrole studija ("monitorinzi") su uspešno protekle bez zamerki. U tom smislu posebno ističemo „audit posetu“ tokom februara 2008. u kojoj je kabinet dobio najveće ocene. Kontrola rada kabinetom od strane inspektora Agencije za lekove, po čemu je naš Kabinet bio jedna od prvih nadgledanih psihijatrijskih ustanova, zaslužuje posebnu pažnju. Sa zadovoljstvom možemo istaći da je nalaz inspekcije o radu Kabineta bio u potpunosti pozitivan. U protekloj godini posebna pažnja je posvećena uključivanju većeg broja lekara i sestara u rad Kabineta tako da sada u radu kabineta participira 10ak lekara.

Kontrola rada tj. izvođenja studija od strane samog Instituta podignuta je na viši nivo: o odobravanju studija odlučuje na užem stručnom kolegijumu pri čemu studiju prezentuje PI ili koordinator studije koji mora da odgovore na sva pitanja kolegijuma u vezi sa studijom. Održavaju se redovni timski sastanci na čelu sa direktorom Instituta, šefom Kabineta i svim članovima tima a na kojima se prati rad Kabineta, izvođenje svake pojedinačne studije i otklanjanje eventualni problemi.

Ovi sastanci, pri čemu se obavezno vodi zapisnik, se održavaju redovno svakog drugog petka od 13,00.

Ističemo takođe da se sve studije izvode u skladu sa pravilnikom o izvođenju kliničkih studija IMZ-a koji je u skladu sa smernicama o dobroj kliničkoj praksi, te FDA smernicama izvođenja kliničkih studija. S tim u vezi ističemo da je u protekloj godini nekoliko lekara završilo međunarodno priznate kurseve iz dobre kliničke prakse.

Ulaganja instituta u opremanje kabineta konstantna i dugoročna. U tom smislu i u protekloj godini Kabinet je opremljen novim aparatima, odgovarajućim kancelarijskim nameštajem (za arhiviranje dokumentacije) i sl.

Sve napred navedeno uz podrazumevanu stručnost, etičnost i pridržavanja svetskih standarda u izvođenju kliničkih studija predstavljaju neophodne uslove za redovno i uspešno funkcionisanje Kabineta o čemu svedoče i napred navedene nezavisne kontrole i inspekcije. Ubeđeni smo da će se ovakav rad Kabineta nastaviti i u narednoj godini na zadovoljstvo pacijenata, članova tima ali i Instituta u celini.

Novogodišnja izložba radnih terapeuta IMZ

Kabinet za obrazovnu delatnost

Lekcije IMZ, 2008.

11. januar 2008.

Doc. Dr Smiljka Popović Deušić i saradnici, Klinika za decu i omladinu

Gost: Prof. Dr Aneta Lakić

SMERNICE ZA LEČENJE HIPERKINETSKOG POREMEĆAJA SA POREMEĆAJEM PAŽNJE

01. februar 2008.

Dr Čedo Miljević, Dr Jadranka Rogan, Beč

EFIKASNOST I PODNOŠLJIVOST TRITTICO RETARD U STRUKTURISANOM POST-MARKETINŠKOM PRAĆENJU

14. mart 2008.

Prof. Dr Ljubomir Erić

PROMOCIJA KNJIGE „REČNIK STRAHA“

Učesnici: Doc. Dr Zorka Lopičić, Dr Tija Despotović, Gojko Božović, urednik „Arhipelaga“

28. mart 2008.

Prof. Dr Dušica Lečić Toševski

POREMEĆAJI SPAVANJA I TERAPIJA

18. april 2008.

Prof. Dr Vladan Starčević

PSIHOTERAPIJSKI I INTEGRATIVNI PRISTUP LEČENJU STANJA STRAHA

23. maj 2008.

Prof. Dr Đorđe Jevtović

AIDS I MENTALNO ZDRAVLJE

Ass. Dr Milica Pejović Milovančević

ULOGA PSIHIJATRA U TIMU KOJI SE BAVI LEČENJEM PACIJENTA SA DG. AIDS

06. juni 2008.

Prof. Dr Dušan Kecmanović

NEDOSTACI SAVREMENE PSIHIJATRIJE:

DA LI PSIHIJATRI MOGU DA IH OTKLONE?

Promocija knjige „Psihijatrija u kritičkom ogledalu“

10. oktobar 2008.

Dr Marija Mitković, Dr Maja

Milosavljević, Dr Bojana Pejušković,

Dr Vanja Mandić

IZVEŠTAJ SA STRUČNIH EDUKACIJA

07. novembar 2008.

Prof. Dr Dušica Lečić Toševski, Dr

Mirjana Todorović, Dr Goran Gajić, Dr

Milica Pejović Milovančević, Dr Ivica

Mladenović

XIV SVETSKI KONGRES PSIHIJATRIJE,

PRAG, Izveštaj

21 novembar 2008

Sonja Đorđević, Dr Sabina Jahović,

Anka Marjanović

X ISTOČNOEVROPSKA

PSIHOANALITIČKA ŠKOLA ZA DEČIJU

I ADOLESCENTNU PSIHOANALIZU,

Rabac, Izveštaj

12. decembar 2008.

Danica Bošković Đukić, Dr Vera Trbić,

Dr Lelica Kostić

V SVETSKI KONGRES O PSIHOTERAPIJI,

PEKING, Izveštaj

26. decembar 2008.

Dr Olivera Vuković

MEDIJI I MENTALNI POREMEĆAJI

*Сала
за
предавања*

Edukacije

IMZ i ove godine organizuje i izvodi sledeće edukacije

Međunarodno priznate edukacije:

- Sistemska porodična terapija
- Balint – seminar
- Psihoanalitička psihoterapija odraslih

Ostale edukacije:

- Mentalno zdravlje u primarnoj zdravstvenoj zaštiti
- Mentalna higijena razvojnog doba
- Seminar za patronažne sestre i socijalne radnike
- Edukacija medicinskih sestara i tehničara za rad u službama za zaštitu mentalnog zdravlja
- Osnovi psihodinamičkog savetovanja i psihoterapije odraslih
- Osnovi psihodinamičkog savetovanja i psihoterapije dece i adolescenata
- Sistemska porodična terapija alkoholizma
- Edukacija medicinskih sestara i tehničara o bolestima

BALINT GRUPA ZA SPECIJALIZANTE OPŠTE MEDICINE Medicinskog fakulteta u Beogradu, održana je 14. novembra 2008. godine. Grupu su vodile dr Nataša Vranješ i dr Tatjana Popović Vasilić. Balint grupa se održava redovno u proteklih pet godina.

Aktivnost radnih terapeuta

U skladu sa imperativom koji su svi zaposleni Instituta za mentalno zdravlje prihvatili kao sastavni deo svog posla, a odnosi se na kontinuiranu edukaciju i unapređivanje znanja i veština, radni terapeuti su protekloj godini aktivno učestvovali na nekoliko seminara:

1. Stručno-edukativni seminar Radnih terapeuta Srbije pod nazivom „Harmonija niti mašte i manuelnih sposobnosti”, održan 6. 3. 2008. u Institutu za rehabilitaciju Selters u Mladenovcu
2. Stručno-edukativni seminar Radnih terapeuta Srbije, održan 16. 5. 2008. u Specijalnoj bolnici za rehabilitaciju Banja Koviljača, u Banji Koviljači

zavisnosti

- Uvodni kurs iz Roršah-testa – Eksnerov integrativni sistem
- Srednja grupa
- Edukacija za rad sa licima sa poremećajima ponašanja
- Opšta i specifična reeduksacija psihomotorike i relaksacija
- Opšta defektološka dijagnostika – praktična primena
- Dijagnostika i tretman razvojnih jezičkih poremećaja
- Specifične smetnje učenja: prepoznavanje i rana intervencija u vrtiću i školi
- Značaj prenatalne dijagnostike i genetičko savetovanje
- Citogenetičke metode kultivacije različitih tkiva
- Citogenetička analiza tkiva

3. Stručno-edukativni seminar „Korak ka Evropi”, održan 14. 11. 2008. u Zavodu za rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović” u Beogradu. U radnom delu seminara, radni terapeut Bajkin Cvetanka izlagala je rad „Izrada dosijea radnog terapeuta u oblasti mentalnog zdravlja”.

Na vanrednoj Skupštini Društava radnih terapeuta Srbije 14. 11. 2008. godine, formirane su radne grupe radnih terapeuta za svaku oblast medicine u kojoj se odvija radna terapija. Bajkin Cvetanka, radni terapeut Kliničkog odeljenja za krizna stanja i afektivne poremećaje, izabrana je od strane predsedništva za koordinatora radne grupe za oblast mentalnog zdravlja.

U predlogu delokruga rada radnih terapeuta u oblasti primarne, sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite date su kompetencije radnog terapeuta u profesionalnoj praksi. Radni terapeut treba da:

- Priprema, održava i obrazlaže dokumentaciju u radno-terapijskom procesu

- Radi u skladu sa lokalnim, regionalnim, nacionalnim, evropskim propisima i procedurama, profesionalnim standardima i pravilima poslodavaca
- Sprovodi kontinuirano doživotno učenje
- Radi u etičkom maniru, poštujući korisnika i standarde u praksi radne terapije
- Svojim ponašanjem pokazuje samosvest i svest o sopstvenim ograničenjima, čime stiče poverenje pacijenta.

U skladu sa ovim normativima i potrebom za usklađivanjem radne terapije u Srbiji sa evropskim standardima, zadatak radne grupe je davanje predloga o uvođenju standardizovanih testova i lista Radne terapije u praksi

radnih terapeuta u Srbiji.

U 2008. godini radni terapeuti Klinike za odrasle i Dnevne bolnice za adolescente organizovali su izložbe radova pacijenata. Uloga izložbi je da se izlaganjem predmeta, najčešće iz oblasti primenjene umetnosti, izvrši dodatna motivacija kod pacijenata da zauzmu aktivniji stav u sopstvenom izlečenju. Same izložbe su konkretni pokazatelj uspešnosti spajanja teorije i prakse radne terapije.

Aktivnosti medicinskih sestara i tehničara IMZ

IX SIMPOZIJUMU MEDICINSKIH SESTARA I TEHNIČARA SRBIJE SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM

Tara 19-22.6. 2008

- Ljiljana Subotić, vms – Neurotični pacijent i inicijativa sestre u grupi

SIMPOZIJUM GLAVNIH SESTARA-TEHNIČARA I BABICA IZ PRAKSE I NASTAVNIKA ZDRAVSTVENE NEGE SREDNJIH I VISOKIH MEDICINSKIH ŠKOLA SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM

pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja Republike Srbije, Tara, 26-29.11.2008.

Glavna tema Simpozijuma bio je okrugli sto „Uticaj radne sredine na zdravlje sestara“ u kome su aktivno učestvovali predstavnici Ministarstva zdravlja i više zdravstvenih institucija. Medicinske sestre i tehničari iz Instituta aktivno su učestvovali u radu Simpozijuma.

Usmena prezentacija:

- Zlatko Vujin – Stres na poslu medicinskih sestara i tehničara

Posteri:

- Biljana Milićević – Radionica kao vid terapije u Dnevnoj bolnici za adolescente (najbolji poster Simpozijuma)
- Olja Milošević – Milje terapije kao okosnica rada u Dnevnoj bolnici za adolescente.
- Dušanka Petrović – Zdravstvena nega u adolescenciji – poremećaji ishrane – anorexia nervosa.
- Branka Ćirić – Okupaciona radna terapija u psihijatriji i zadaci medicinske sestre.
- Snežana Bjelobaba, Boža Vukelić – Primena asertivnog treninga kod pacijenata sa afektivnim i psihotičnim poremećajima.

SEKCija SESTARA I TEHNIČARA U PSIHIJATRIJI

Opšta bolnica Šabac, 12.11.2008.

Učešće u radu Sekcije uzelo je oko 300 medicinskih sestara iz psihijatrijskih bolnica Srbije.

Predavanje po pozivu

- Zlatko Vujin – Kolaborativni modeli rada u zdravstvenim ustanovama

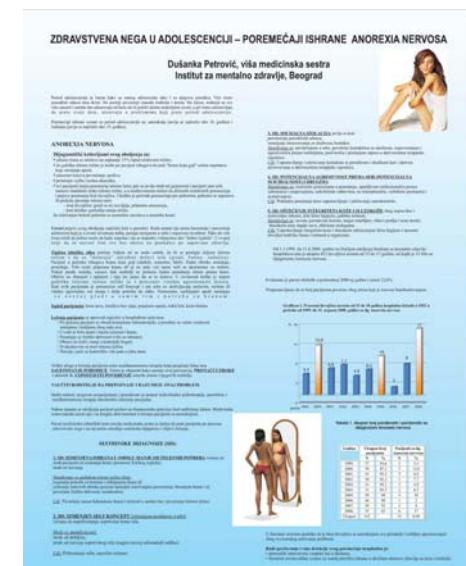
STRUČNI SKUP MEDICINSKIH SESTARA I TEHNIČARA

ZC „Dr Radivoj Simonović“, Sombor, Službazapsihijatriju zaštita mentalnog zdravlja, Društvo psihijatrijskih sestara-tehničara Srbije i Institut za mentalno zdravlje

Sombor, 3.10.2008.

Usmena izlaganja:

- Zlatko Vujin – Motivacija
- Biljana Milićević – Zdravstvena nega u radu sa seksualno zlostavljanom decom i adolescentima
- Marija Jerić – Zadaci medicinske sestre u radu Dnevne bolnice za adolescente
- U radu skupa učestvovali su i Ljiljana Subotić, Snežana Bjelobaba, Boža Vukelić.

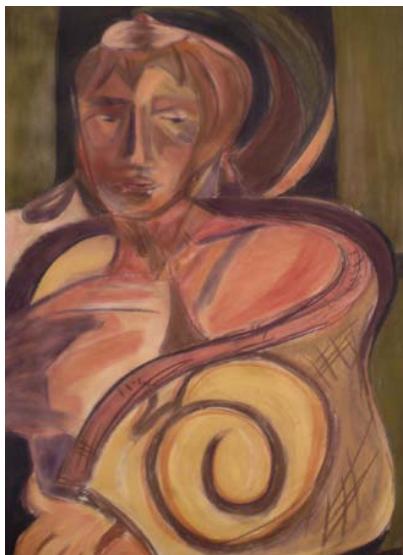
Klubovi pacijenata

KLUB LEČENIH ALKOHOLIČARA "PAUNOV VRT"

Članovi kluba redovno se okupljaju sredom na sadržajnim sastancima. U maju 2008. organizovali su susret članova kluba, dece i prijatelja sa stručnjacima o adolescenciji i bolestima zavisnosti na kom se razgovaralo o problemima zavisnosti. U periodu od 31.05. do 14.06. 2008. bila je otvorena prodajna izložba radova članova i prijatelja Kluba a organizovan je i konkurs za kratku priču i fotografiju.

SARADNJA KLUBOVA LEČENIH ALKOHOLIČARA

Klub lečenih alkoholičara – KLA održava i gaji veoma bogatu i kvalitetnu saradnju sa drugim klubovima lečenih alkoholičara iz Beograda kroz "Beogradsku saradnju KLA" kao i sa ostalim klubovima na teritoriji Republike Srbije. Saradnja se odvija kroz radne posete drugim klubovima a to podrazumeva međusobno aktivno učešće u Godišnjim Skupštinama klubova i organizaciju ili učešće u centralnim temama sastanaka kluba. Poseban vid saradnje je organizacija ili učešće u sportskim takmičenjima (šahovski i stonoteniserski turniri) kao i realizacija zajedničkih izleta. Takav je bio i izlet Kalemeđdan – Košutnjak (15.06.2008.) koji već tradicionalno naš Klub i klubovi koji učestvuju u "Beogradskoj saradnji KLA" organizuje sa novosadskim klubovima ("Grbavica", "Dunav" i "Mladost"). Gosti iz Novog Sada upoznali su se sa lepotama Kalemeđdانا i bogatstvom Prirodnjačkog muzeja. Zatim smo otišli na Košutnjak gde smo uz sportska takmičenja (fudbal, pikado skok u dalj, navlačenje konopca ...) i zajednički ručak proveli jedan sasvim prijatan i lep dan. Cela ova saradnja ima za cilj da se upoznamo sa radom drugih klubova, da upoznamo njihove članove, da se međusobno ispomažemo i na ovaj način. steknemo nova iskustva i nove ideje. I na kraju da ponudimo naše a prepoznamo i primenimo tude kvalitete čime postajemo mnogo uspešniji kako naš Klub tako i mi sami.

KLUB ZA TREĆE DOBA

Godinu dana unazad, svakog ponedeljka od 15 do 17 časova održavaju se sastanci korisnika i njihovih saradnika Kluba za treće dobu. Uspostavljena je saradnja sa sekcijama Kluba lečenih alkoholičara kao i saradnja sa Botaničkom baštom. Aktivno učešće članovi imaju i u akcijama Kulturnog kluba sredom koja se održavaju u Institutu za mentalno zdravlje. Klub vode dr Ljubica Vidić psihijatar i viši radni terapeut Vera Milošev Krstić.

SOCIOTERAPIJSKI KLUB SREDOM

Slikarska radionica koju vodi Dr. Bogdana Čabak

U odeljenju za psihotične poremećaje Dnevne bolnice u okviru reorganizacije aktivnosti svi pacijenti uključeni u rad malih grupa. Takođe su uvršteni u program odeljenja slikanje i analiza radova, pantomima i literarne aktivnosti jednom nedeljno.

U radu XIII Kongresa Udruženja psihijatara Srbije „Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija”, Kongresnom centru „Sava” 19-22.10.2008. učestvovali su i pacijenti, i to u okviru simpozijuma „Trijalog – pacijenti, porodica, zajednica” gde su, u grupnom setingu, izrazili sopstveno viđenje terapijskog procesa. Kao deo Kongresa, organizovana je izložba umetničkih slika čiji su autori pacijenti. Paunović M i pacijenti IMZa: Naš pogled na lečenje.

Objavljeni i referisani radovi stručnjaka IMZ

Inostrani udžbenici

1. Carrasco J, Lecic Tosevski D. (2008). Specific personality disorders. In: In: New Oxford Textbook of Psychiatry, Sec. ed. (ed. M. Gelder, J.J. Lopez-Ibor, N. Andreasen), Oxford University Press pp. 507-527.

adaptation disorders? Cur Opinion of Psychiatry 22, 11-117.

Radovi u časopisima indeksiranim u Medline-u

1. Čavić T, Lečić Toševski D, Pejović M. (2008). Posttraumatski stresni poremećaj i strategije prevladavanja kod psihotraumatizovanih izbeglica. Medicinski pregled 61,1-2, 11-15.
2. Draganić Gajić S, Lečić Toševski D, Švrakić D, Paunović V, Cvejic V, Cloninger RB. Psihosomatski koncept Gravesove bolesti – bihevioralne i biohemiske karakteristike. Medicinski Pregled, 2008, 61, 7-8, 383-388.
3. Pejović Milovančević M, Popović Deušić S, Draganić Gajić S, Lečić Toševski D. Zavisnost od interneta – prikaz slučaja. Srpski Arhiv Celok Lek, 2008. (u štampi).
4. Popović Deušić S, Pejović Milovančević M, Draganić Gajić S, Aleksić Hill O, Lečić Toševski D. Spektar psihotičnih poremećaja u detinjstvu. Srpski Arhiv Celok Lek, 2008, 9-10, 555-558.

Poglavlja u nacionalnim knjigama i monografijama

1. Čorić B. Obeležja i mogućnosti prepoznavanja zavisnika. U: Razvoj i standardizacija u psihologiji. Društvo psihologa Srbije, Beograd, 2008.
2. Munjiza M, Milosavljević M, Munjiza D, Danelišen T, Raković I. Socioekonomski aspekti organizacije psihijatrijske službe. U: Psihijatrija na pragu XXI veka (ur. M. Munjiza), Pančevočki univerzitet "Aperiron", Banja Luka, 2008, 277-313.
3. Munjiza M, Milosavljević M, Munjiza D, Raković I, Danelišen T. Ekonometrijski modeli evaluacije. U: Psihijatrija na pragu XXI veka (ur. M. Munjiza) Pančevočki univerzitet "Aperiron", Banja Luka, 2008, 317-337.
4. Paunović M. Savremeni varijeteti porodice, odraz na individuaciju i socijalizaciju. U: „Ljudi govore“ (ur. B. Čorić), Delo Zemun, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu, Beograd, 10-11.12.2008, 267-279.

Radovi u časopisima koji nisu indeksirani u gore navedenim bazama podataka

Međunarodni časopisi

1. Lecic Tosevski D, Christodoulou GN, Kontaxakis V, Christodoulou N. (2008). Provision of psychiatric services and mental health care reform in Eastern Europe and the Balkans. Eur Psychiatry Volume, 1, 1, 9-11.
2. Lecic Tosevski D. (2008). Реформа психијатрическој помоћи. Psychiatric reform in Eastern Europe and the Balkans. Independent Psychiatric Journal, I, 7- 11.

Radovi u časopisima koji nisu indeksirani u gore navedenim bazama podataka

Nacionalni časopisi

1. Dzamonja T, Dukanac V. Kros-kulturalna komparacija dece uzrasta od 11-13 godina na junior TCI inventaru temperamenta i karaktera. Psihologija, 2008, Vol. 41 (2), 177-194.
2. Paunović M. Kvalitet života porodica depresivnih osoba i porodična terapija. U: Socijalna misao. Republički zavod za socijalnu zaštitu Srbije, Beograd, januar-mart 2008, 25-35.

Izvodi u zborniku međunarodnog skupa

1. Aleksić Hil O, Bradić Z, Popović Deušić S. Savetovalište za mlade – svetionik na razvojnomy putu. WPA ko-sponzorisan XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p131.
2. Bokonjić S, Pavlov Sofronijević J, Milojević S, Vujović A, Mitrović T. Stressors of social transition and depression. WPA ko-sponzorisan XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna

Radovi u časopisima indeksiranim u Current Contents (CC) ili Science Citation Index-u (SCI)

1. Svrakic D, Lecic Tosevski D, Divac Jovanovic M. (2008). DSM axis II: personality disorders or

- tranzicija”, 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p85.
3. Bradić Z, Aleksić Hil O, Dukanac V, Vidojević O, Stojković J, Jahović S, Marjanović A. Opervacija beba i klinička praksa. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, “Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija”, 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p138.
  4. Branković Nikšić S, Radivojević Pilić G, Jelisavčić M, Milutinović M, Mitrović T. Učestalost pojave psiholoških problema kod trudnica nakon indikovanog prekida trudnoće zbog patološkog citogenetičkog nalaza. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, “Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija”, 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p117.
  5. Christodoulou N, Fulford B, Lecic Tosevski D, Mezzich J. (2008). The person: Overview of the WPA initiative. Ceska a Slovenska Psychiatrie, XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstracts, Supplementum 2, SeS- Ceska a Slovenska Psychiatrie, XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstracts, Supplementum 2, SeS-317.
  6. Čolović O, Lečić Toševski D. Uticaj poremećaja povezanih sa stresom na kvalitet života. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, “Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija”, 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p90.
  7. Ćorić B, Paunović M, Lečić Toševski D. Raznolikost u komunikaciji između pacijenata, članova porodice i osoblja. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije „Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija”, Beograd, 19-22.oktobar 2008 Beograd, Engrami, Vol. 30, 2, Suppl. 1, p14.

XIV World Congress of Psychiatry,
20-25 September 2008, Prague

8. Draganic Gajic S, Lecic Tosevski D, Pejovic Milovancevic M, Popovic Deusic S. Marital distress and gender differences. Ceska a Slovenska Psychiatrie, XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstracts, Supplementum 2, P-1082.
9. Draganić Gajić S, Lečić Toševski D, Pejović Milovančević M, Popović Deušić S, Gajić G. Bračno (ne)zadovoljstvo – polno specifične različitosti percepcije bračne relacije? WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, “Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija”, 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p82.
10. Dukanac V, Aleksić Hil O, Stojković J, Jahović S, Marjanović A, Vidojević O, Bradić Z. Asertivno ponašanje – izazov ili potreba u adolescenciji. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, “Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija”, 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p117.
11. el-Guebaly, Stewart D, Lecic Tosevski D, Arboleda F, Abou-Saleh M. (2008). Physician health and well being: current issues and practice guidelines. Ceska a Slovenska Psychiatrie, XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstracts, Supplementum 2, SeS-122.
12. Florikic D, Perunicic I, Lecic Tosevski D, Knezevic G. How strong is tendency to fake good on amorality measures?. XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstract Book, p. 1020.
13. Gajic G, Draganic Gajic S, Perunicic I, Lecic Tosevski D. Major depression and marital adjustment. XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstract Book, p. 1087.
14. Gajic G, Perunić I, Lukić B, Lečić Toševski D. Dimenzije ličnosti kod depresivnog poremećaja sa i bez psihotičnih elemenata. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres

- Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p93.
15. Garibović E, Pejović Milovančević M, Popović Deušić S. Suicidalno ponašanje u detinjstvu – prikaz slučaja. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p114.
16. Jahović S, Marjanović A, Vidojević O, Dukanac V, Stojković J, Bradić Z. Rodne razlike u pokušaju samoubistva i samoubilačkom ponašanju. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p97.
17. Knezevic G, Perunicic I. Do Those With High Scores on Lie-Scales Lie Better? 14th European Conference on Personality, 2008, abstract book, p198.
18. Knezevic G, Radovic B, Perunicic I. Can Amorality Be Measured? 14th European Conference on Personality, 2008, abstract book, p137.
19. Kosanović M, Kosanović D, Aleksić Hil O, Popović Deušić S. Parasuicid u adolescenciji – vapaj za pomoć ili ozbiljna patologija. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p91.
20. Kuljić B. The role of cognitive perception of trauma in the development of acute stress disorder. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p88.
21. Lažetić G, Mladenović I, Nastasić P. Zavisnost od interneta – nova patologija savremenog čoveka. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p103.
22. Lažetić G, Svetozarević S, Mladenović I, Panoski R. Zavisnost od interneta i komorbiditet (depresivnost, zloupotreba psihoaktivnih supstanci i poremećaj ličnosti). WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p104.
23. Lažetić G, Svetozarević S, Panoski R, Mladenović I, Nastasić P. Zavisnost od online igrica – zdravstveni problem i posledice – prikaz slučaja. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p105.
24. Lecic Tosevski D (2008). Mental health care in Central Europe – cases of good practice. Ceska a Slovenska Psychiatrie, XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstracts, Supplementum 2, SeS- Ceska a Slovenska Psychiatrie, XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstracts, Supplementum 2, F-796.
25. Lecic Tosevski D, Botbol M. (2008). Following up the WHO Helsinki Declaration on mental health. Ceska a Slovenska Psychiatrie, XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstracts, Supplementum 2, SeS- Ceska a Slovenska Psychiatrie, XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstracts, Supplementum 2, F-793.
26. Lecic Tosevski D, Christodoulou N. (2008). Prevention and mental health at times of social instability and change. Ceska a Slovenska Psychiatrie, XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstracts, Supplementum 2, SpS-06, 51
27. Lecic Tosevski D, Pejovic Milovancevic M, Popovic Deusic S, Draganic Gajic S. (2008). Antistigma program in schools – important tool for mental health promotion. Ceska a Slovenska Psychiatrie, XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstracts, Supplementum 2, SpS-06, 53
28. Lecic Tosevski D, Tyano S. (2008). The growing violence in the globalized world – a need for action of mental health professionals. Ceska a Slovenska Psychiatrie, XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstracts, Supplementum 2, SeS-256.
29. Lecic Tosevski D. (2008). Burnout syndrome – frequent but neglected syndrome of general practitioners. Ceska a Slovenska Psychiatrie, XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstracts, Supplementum 2, SeS-123.

30. Lecic Tosevski D. (2008). Mental health policy and legislationin Serbia – towards destigmatization of patients and psychiatrists. Ceska a Slovenska Psychiatrie, XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstracts, Supplementum 2, SeS- Ceska a Slovenska Psychiatrie, XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstracts, Supplementum 2, S-439.
31. Lecic Tosevski D. (2008). Partnership for mental health – instrument for conflict resolution and reconciliation. Ceska a Slovenska Psychiatrie, XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstracts, Supplementum 2, SpS-61
32. Lecic Tosevski D. (2008). Psychiatry for the person: Psychological perspective.Ceska a Slovenska Psychiatrie, XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstracts, Supplementum 2, SpS-69
33. Lukic B, Gajic G, Perunicic I, Mandic V, Leotic Toševski D. Dimenzije agresivnosti kod suicidalnih pacijenata. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p138.
34. Lukic B, Perunicic I, Pejusovic B, Lecic Tosevski D. Relationship between depression and personality dimensions. XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstract Book, p. 1197.
35. Milojević S, Ivana Peruničić I, Bokonjić S, Pavlov Sofronijević J. Petofaktorski model ličnosti u objašnjenju psihotičnih elemenata u depresivnom poremećaju. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p79.
36. Milosavljevic M, Lecic Tosevski D, Perunicic I. Quality of life in patients with schizophrenia before and two months after beginning of the antipsychotic treatment. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p54.
37. Mitković M, Lećić Toševski D, Popović Deušić S, Pejović Milovančević M. Povezanost kaznene discipline u vaspitanju dece i istorije zlostavljanja u detinjstvu roditelja. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p114.
38. Mladenović I, Dimitrijević I. Psihopatska devijacija ličnosti među članovima alkoholičarske i nealkoholičarske porodice. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p65.
39. Mladenovic I, Lazetic G, Panoski R, Filipovic S, Nastasic P. Relation to alcohol and tobacco in alcoholic and non-alcoholic families – comparative analysis. 7th Alpe-Adria Conference on Alcoholism, 3rd Croatian Conference on Alcoholism and Other Addictions, 21-23 April 2008, Opatija, Alcoholism, 2008;44, Suppl. I, p. 90.
40. Mladenovic I. Social-demographic characteristics of alcoholic and non-alcoholic families – comparative analyses. XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstract Book, p. 849.
41. Munjiza M, Kuljic B, Paunovic M. Evaluacija grupne socioterapije shizofrenih pacijenata. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p57.
42. Nagulic D. Porodična psihoterapija–multiple uloge psihologa. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p17.
43. Nikolic S, Draganic Gajic S, Nagulic D, Milićević J, Stojanović S. Socijalni kontekst i dominantne teme u terapiji parova. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p126.
44. Panoski R, Lažetić G, Mladenović I, Nastasić P. Lečenje zavisnosti od alkohola i zavisnosti od alkohola i/ili benzodijazepina kod žena u rehabilitacionoj grupi. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p122.
45. Paunovic M, Ćorić B, Pantelić S, Ilić D, Lećić-Toševski D. Socijalno učenje u institucionalnom tretmanu psihijatrijskih pacijenata

- kao prepostavka inkluzije. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p14.
46. Pavlov Sofronijević J, Bokonjić S, Milojević S. Žene i benzodijazepini kroz vreme. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p76.
47. Pejušković B, Lečić Toševski D, Tošković O. 'Which medical specialty burns out the most? XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstract Book, p.1119.
48. Pejušković B, Lečić Toševski D. Da li je ličnost značajna za razvijanje sindroma sagorevanja na radu? WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p92.
49. Pejušković B, Nikolić S, Lečić Toševski D, Tošković O. Are judges dealing with war crimes burned out? XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstract Book, p.1119.
50. Perunicic I, Florikic D, Lecic Tosevski D, Knezevic G. Nonvalidity of the validation scales. XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstract Book, p. 1043.
51. Perunicic I, Kostic P. Is it possible to explain (ir)rationnal beliefs using the basic personality structure? 6th International Congress of Cognitive Psychotherapy, 2008, abstract book, p.178.
52. Perunicic I, Rakovic I, Knezevic G. Relationship between irrational beliefs, dimensions of personality disorders and mood disturbance. 6th International Congress of Cognitive Psychotherapy, 2008, abstract book, p.178.
53. Popović Deušić S, Pejović Milovančević M, Bradić Z. Nasilje kao odbrana od sloma u adolescenciji. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p31.
54. Radojković A, Pejović Milovančević M, Popović Deušić S. Procena zadovoljstva pruženim uslugama dece i roditelja na psihiatrijskom odeljenju. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p113.
55. Rajković M. Psihosocijalna pomoć kroz "art radionice" namenjena deci sa psihiatrijskim problemima. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p113.
56. Simonović P, Vrbaški J, Milovanović M, Buder N, Jovanović M, Đokić R, Muminović S, Martinović Ž. Analiza anksioznosti kod epilepsije. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p99.
57. Stefanovic N, Perunicic I, Lecic Tosevski D. Burnout in anesthesiologist at university hospital in Belgrade. XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague, Abstract Book, p.1120.
58. Stojković J, Jahović S, Marjanović A, Vidojević O, Dukanac V, Bradić Z. Pokušaj samoubistva i samoubilačko ponašanje adolescenata. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p118.
59. Todorović M, Petrović Stefanović N, Peruničić I. Dimenzije ličnosti kod anksioznih i depresivnih poremećaja rezistentnih na terapiju. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p86.
60. Vidojević O, Stojković J, Jahović S, Marjanović A, Dukanac V, Bradić Z. Porodični milje adolescenata na tretmanu u dnevnoj bolnici za adolescente. WPA ko-sponzorisani XIII Kongres Udruženja psihijatara Srbije, "Psihijatrija orijentisana na osobu i socijalna tranzicija", 19-22. oktobar 2008, Beograd, Knjiga apstrakta, Engrami, Vol. 30, broj 2, Supl. 1, p135.

Izvodi u zborniku nacionalnog skupa

- Ćorić B. Dinamika tima za bolesti zavisnosti. Savetovanje: Savremeni koncepti o bolestima zavisnosti, ZKLA-Beograd, Požarevac, septembar 2008. (u štampi).

**Radovi referisani na naučnim kongresima i skupovima
Na internacionalnim kongresima**

1. Boskovic Djukic D. Counseling for families with alcohol problem. The 5th world congress for psychotherapy, October 12-15, 2008, Beijing, China.
2. Boskovic Djukic D, Trbic V. Female alcoholic and family during transition in Serbia. The 5th world congress for psychotherapy, October 12-15, 2008, Beijing, China.
3. Bradic Z, Aleksic Hil O, Lecic Tosevski D. Adoration of The God of Slimness – from a Symphom to An Illness. XIV World Congress of Psychiatry Prague, 20-25. September 2008.
4. Milicevic J, Nagulic D, Calovska Hercog N, Nikolic S. Reflective Practices in Training/Enhancing Trainees' Resiliencies. 4th Meeting of Trainers, Septembar 19-22, Tuluz, France.
5. Mladenovic I, Dimitrijevic I. Moral judgment of a person and attitude towards alcohol in a family – modalities of connection. 7th Alpe-Adria Conference on Alcoholism, 3rd Croatian Conference on Alcoholism and Other Addictions, Opatija, Croatia, 21-23 April 2008.
6. Trbic, V., Boskovic Djukic, D. Alcoholism Risk Factors and Gender Differences. The 5th world congress for psychotherapy, October 12-15, 2008, Beijing, China.

Radovi referisani na naučnim kongresima i skupovima

Simpozijum u okviru kongresa SLD-a:

Prof. Dr Dušica Lečić Toševski, moderator i organizator Sesije: Mentalno zdravlje i redukcija zavisnosti. XVI Kongres lekar Srbije s međunarodnim učešćem, Sava Centar, Beograd, 1-4. jun 2008.

- Učesnik Dr Mattias Muijen, regionalni savetnik Svetske zdravstvene organizacije iz Kopenhagena sa predavanjem Mental health reform in Europe: effective services meeting everyone's needs.
1. Lečić Toševski D. Zaštita mentalnog zdravlja u Srbiji – od problema ka rešenju. XVI Kongres lekara Srbije s međunarodnim učešćem, Sava Centar, Beograd, 1-4. jun 2008.
  2. Pejović Milovančević M. Deca u laverintu nasilja – aktuelno stanje i moguća rešenja. XVI Kongres lekara Srbije s međunarodnim učešćem, Sava Centar, Beograd, 1-4. jun 2008.

Na nacionalnim kongresima i skupovima

1. Ćorić B. Psihoze: antipsihijatrija i socijalna psihijatrija. Seminar "Ljudi govore...®", FASPER, Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj Republike Srbije, Beograd, 15-16.12.2008.
2. Gajić G, Grce M, Mandić V. Akutna psihotična dekompenzacija. Seminar „Ljudi govore”, Beograd, 10-11.12.2008.
3. Milovanović M. Prikaz slučaja: farmakorezistentna epilepsija zbog polimikrogirije. 10. Epileptološka škola u organizaciji Jugoslovenskog saveza liga za borbu protiv epilepsije. 27-29. 6. 2008.

4. Milovanović M. Prezentacija na zadatu temu: Alkohol, nikotin, kofein, lake droge i epilepsija. Šta savetovati pacijentima? 10. Epileptološka škola u organizaciji Jugoslovenskog saveza liga za borbu protiv epilepsije. 27-29. 6. 2008.

5. Paunović M. Porodica i psihoza. Seminar „Ljudi govore”, Beograd, 10-11.12.2008.

6. Paunović M. Savremeni varijeteti porodice, odraz na individuaciju i socijalizaciju. Seminar „Ljudi govore”, Beograd, 10-11.12.2008.

7. Martinović Ž. Glavobolje zbog prekomerne primene analgetika kod adolescenata. Kongres neurologa Srbije sa međunarodnim učešćem, Sesija „Glavobolje zbog prekomerne upotrebe lekova”, 11-14. 9. 2008.

Predavanja po pozivu (u inostranstvu)

1. Lecic Tosevski D. (2008). Posttraumatic stress in the community eight years after. WPA-cosponsored 20th Panhellenic Congress of Psychiatry. Crete, Greece, 14 May 2008. (Plenary lecture).
2. Lecic Tosevski D. (2008). Problems, advances and perspectives of psychiatry. WPA-cosponsored 20th Panhellenic Congress of Psychiatry. Crete, Greece, 15 May 2008.
3. Lecic Tosevski D. (2008). Mental health care – problems and perspectives. WPA Conference, Paris, 8 February 2008.

Predavanja po pozivu

1. Martinović Ž. Dijagnostika i klasifikacija nekonvulzivnog epileptičnog statusa. 10. Epileptološka škola u organizaciji Jugoslovenskog saveza liga za borbu protiv epilepsije, 27-29. 6. 2008.
2. Martinović Ž. Epilepsije u adolescenciji. Kongres neurologa Srbije sa međunarodnim učešćem, Seminar „Epilepsije u raznim životnim dobima”, 11-14. 9. 2008.
3. Martinović Ž. Nonconvulsive status epilepticus – diagnosis and classification. Kongres neurologa

Makedonije sa međunarodnim učešćem – Kurs iz epileptologije. Evropska akademija za epilepsiju (EUREPA), 3-7. 9. 2008.

4. Martinović Ž. Principi terapije nekonvulzivnog epileptičnog statusa. 10. Epileptološka škola u organizaciji Jugoslovenskog saveza liga za borbu protiv epilepsije, 27-29. 6. 2008.

5. Vranješ N, Popović Vasilić T. Balint grupe. SLD, Sekcija Opšte medicine, Beograd, 3.2.2009.

Poster prezentacije

1. Colovic O. The role of depressive anxiousandsomatizationsymptoms in quality of life decrease in regard with stress-related disorders. XIV World Congress of Psychiatry, 20-25 September 2008, Prague.
2. Draganic Gajic S, Nikolic S, Nagulic D, Milicevic J, Stojanovic S. Transition of family beliefs in Serbia in the context of couples therapy. XVI IFTA World Family Therapy Congress, Mart 26-29, Porto, Portugal.
3. Milosavljevic M, Lecic Tosevski D, Perunicic I. Quality of life of patients suffering from schizophrenia treated with clozapine and risperidone. XVII European Congress of Psychiatry, Lisbon, Portugal, 24-28.01.2009.
4. Nikolic S, Draganic Gajic S, Nagulic D, Milicevic J, Stojanovic S. Social context and dominant themes in couples therapy. XVI IFTA World Family Therapy Congress, Mart 26-29, Porto, Portugal.
5. Tororovic M, Perunicic I, Pavkovic T. Fivefactor model of personality and psychotic symptoms in depression. 17th European Congress of Psychiatry – AEP, January 24-28, 2009, Lisbon, Portugal.

Edukacija drugih

- Dr Blagoje Kuljic (predavač, „Stres i KBT sa stresom vezanim poremećajima“) Edukacija iz kognitivno bihevioralne terapije u organizaciji Srpskog udruženja za kognitivno bihevioralnu terapiju.
- Dr Nataša Vranješ i dr Tatjana Popović Vasilić u okviru višegodišnje saradnje sa Katedrom za opštu medicinu Medicinskog fakulteta u Beogradu vodile su Balint grupu

u IMZ-u za specijalizante iz opšte medicine novembra 2008.

- Dr Roza Panoski (predavač). Tabletomanija. Edukativni seminar za patronažne sestre i socijalne radnike, IMZ, 2008.
- Marina Paunović (organizator, predavač, supervisor) – Edukativni seminar za zdravstvene radnike i saradnike u zajednici, oktobar 2008.

Stručna usavršavanja

- Dr Mirjana Todorović – učestvovala na Seminaru o etičkim komitetima u organizaciji Ministarstva zdravlja Srbije i Agencije za lekove i medicinska sredstva Srbije, a u okviru TWINING projekta (10-12.09.2008).
- Dr Goran Gajić i Dr Olga Čolović – učestvovali na edukaciji o Dobroj kliničkoj praksi namenjenoj lekarima istraživačima i drugim članovima istraživačkog tima kao i monitorima kliničkog istraživanja u organizaciji Asocijacije za dobru kliničku praksu i razvoj kliničkih ispitivanja (11-13.09.2008).
- Dr Vesna Dukanac, Radica Stančetić i Hristina Oskoruša. Učestvovale na edukaciji Asertivnog treninga, bazični nivo, organizator Psihopolis, april 2008. (četiri susreta od po 4h).
- Dr Jasmina Stojaković Pavlović. Zoloft i Xanax SR u depresivnim i anksioznim poremećajima. Trening za izlagače održan 6. decembra 2008. u Berlinu, organizator Pfizer.
- Anka Marjanović i Dr Sabina Jahović. X Letnja škola za dečiju i adolescentnu psihoanalizu, Rabac, Hrvatska, 11-17. oktobar 2008.
- Dr Zagorka Bradić, Dr Sabina Jahović i Anka Marjanović. Međunarodni dvodnevni seminar „Projektivna identifikacija“ u organizaciji Studija Psihoanalize.
- Dr Vesna Dukanac i Radica Stančetić. Trening emocionalne pismenosti - iskustveni kurs; voditelj Danijela Živančević, organizator Psihopolis Institut.
- Anka Marjanović, Biljana Milićević i Maja Danilović. Grupa „Tim“ za edukaciju vođenja radionica, Novi Sad (28-30.05.2008).

Stručna usavršavanja mladih

- Dr Bojana Pejušković i dr Vanja Mandić – učestvovale na 8 Maudsley Forumu za mlade psihijatre na Maudsley Institutu za psihijatriju u Londonu (7-12.09.2008).
- Dr Vanja Mandić i dr Milutin Kostić – učestvovali u Zonalnoj školi za mlade psihijatre, Beograd 21-22.10.2008.
- Snežana Bjelobaba. Završila asertivni trening (iskustveni i napredni nivo) i trening emocionalne pismenosti – instruktivni nivo.
- Marija Milutinović. 3. Kurs kliničke citogenetike (Južni Tirol, zamak Goldrain). Organizator kursa Prof. Dr med Albert Schinzel sa Instituta za medicinsku genetiku Univerziteta u Cirihu (30.08-04.09.2008).
- Marija Milutinović. Boravak u Institutu za medicinsku genetiku Ginekološke klinike Kliničkog centra u Ljubljani – Edukacija i praktični rad za obavljanje FISH metode (15.9.-03.10.2008).
- Dr Marija Mitković. Berlinska letnja škola – Psihijatrija kao nauka: genetski neuroimaging, 07-12. septembar 2008.
- Dr Maja Milosavljević. International Master in Affective Neuroscience, Firenca, Italija, Jul 2008.
- Dr Maja Milosavljević. Druggy Mediteranski Maudsley forum, Palermo, Italija, 22-25. septembar 2008.

Odbranjeni doktorat

Dr Vera Trbić / Doktorska teza odbranjena 14.07.2008. godine.

Psihosocijalni faktori rizika za nastanak alkoholizma osoba muškog i ženskog pola.

Mentor: Prof. Dr Ljiljana Denić,
Epidemiološki institut Medicinskog fakulteta u Beogradu.

Komentor: Prof. Dr. Marko Munjiza

Napredovanja u struci

- Dr Blagoje Kuljić je dobio zvanje primarijusa (29.07.2008).
- Marina Paunović stručni saradnik na predmetu "Grupni socijalni rad" na Fakultetu političkih nauka u Beogradu (10.12.2008).
- Milena Rajković, diplomirani politikolog – specijalista iz oblasti socijalne rehabilitacije (7.11.2008).

Učešće na kongresima

- European Family Therapy Association (EFTA) – 4th Meeting of trainers – "Training in Family Therapy: Integrating Content, Form and Relationship", September 19-21, 2008, Toulouse, France / Nagulić D. Nikolić S. Milićević J.
- 8th International Forum on Mood and Anxiety Disorders, November 12-14, 2008, Vienna, Austria / Zagorka Bradić

Institut za mentalno zdravlje**Bilten**

Palmotićeva 37
11000 Beograd, Srbija
www.imh.org.rs

Urednici
Prof. Dr Dušica Lečić Toševski
Asist. Dr Milica Pejović Milovančević
Asist. Dr Saveta Draganić Gajić

Tehnički urednik
Jelena Kaličanin